

Handleplan til nedbringelse af magtanvendelse.

**Center for Handicap, Social-
psykiatri og Misbrug**

Jonna Andersen

jonan@slagelse.dk

15. september 2014

Revideret 2.maj 2016

Handicap og Psykiatriudvalget besluttede på udvalgmøde d. 11. august 2014 at iværksætte en handleplan til nedbringelse af magtanvendelse.

Indledning

Selv om der er sket et fald i antallet af magtanvendelser fra 2012 til 2013 i kommunens virksomheder på det specialiserede socialområde har Slagelse Kommune som driftsherre og sælgerkommune en interesse i, at der sker et yderligere fald i antallet af magtanvendelser på kommunens tilbud. Både fordi magtanvendelse aldrig er en god oplevelse for hverken bruger eller personale og fordi der generelt er en øget bevågenhed bl.a. fra pressen om forholdene på de sociale tilbud for de svagest stillede børn, unge og voksne i vores samfund.

Center for Handicap- og Psykiatri iværksætter derfor en handleplan, som skal intensivere den igangværende indsats med, at nedbringe antallet af magtanvendelser i Slagelse Kommunes sociale tilbud fordi:

- Vi ønsker at bidrage til, at udvikle pædagogiske metoder der kan medvirke til at nedbringe antallet af magtanvendelser,
- Vi ønsker at være et pædagogisk flagskib, der bidrager til metodeudvikling inden for området.

Det kræver ofte en stor indsats af den enkelte medarbejder at respektere barnets/den unges eller voksnes ret til selvbestemmelse, når den nødvendige omsorg skal ydes i et kompliceret samspil mellem retlige regler, pædagogik og etiske overvejelser. Den enkelte medarbejder skal derfor ikke stå alene med de svære beslutninger.

Målet er...

Målet med handleplanen er at forebygge og minimere brug af magtanvendelse. Dette er et fælles ansvar mellem driftsherren, den anbringende kommune og den enkelte virksomhed. Det fordrer et løbende samarbejde mellem parterne og inddrager aspekter som visitation, uddannelse, høj faglighed, indsigt og viden, de rigtige fysiske rammer, menneskesyn og en faglig udnyttelse af ressourcerne.

Det fælles mål er at finde frem til den rigtige indsats/tilbud og valg af metoder, der ikke fører til brug af magtanvendelse.

Magtanvendelser er ofte forbundet med en lang række dilemmaer og svære valg i hverdagen og kan være både lovlige og ulovlige. Men det kan altid kun begrundes med behovet for at be-

skytte brugeren selv eller for at afværge alvorlig skade på personen selv eller andre. Det må aldrig ske ud fra medarbejdernes afmagt eller frustrationer. Det er derfor helt afgørende for det sociale arbejde og beboernes retssikkerhed og integritet, at magtanvendelser begrænses til det absolut nødvendige og aldrig må erstatte pleje, omsorg og socialpædagogisk bistand og at alle magtanvendelser indberettes.

Virksomhedernes opgave

Den enkelte virksomhed udarbejder en handleplan:

- Der skal medvirke til, at antallet af magtanvendelser på virksomhedsplan og det samlede antal på området over tid nedbringes mærkbart.
- Der beskriver, hvordan virksomhederne sikrer, at barnet, den unge, voksne har givet samtykke til indsatsen, således magtanvendelser ikke fremprovokeres.
- Der beskriver, hvilke pædagogiske metoder og tilgange der har været anvendt eller er udviklet som har positiv effekt.
- Virksomheder som har mange magtanvendelser på samme person udarbejder særlige handleplaner med udgangspunkt i indsatsen omkring den enkelte.
- Det Socialfaglige Team i Center for Handicap og Psykiatri understøtter virksomhederne i udviklingen af deres pædagogiske metoder og praksis samt dokumentation af deres indsats. Teamet deltager i dialogbesøg i teams og afdelinger, hvor der enten er et stort antal indberetninger eller hvor indberetningerne på anden måde giver anledning til dette. Disse besøg har til formål at drøfte med medarbejderne, hvordan de arbejder med at nedbringe antallet af magtanvendelser.

Kvartalsvise og halvårslige oversigter til Handicap og Psykiatriudvalget og Uddannelsesudvalget (børn)

Handicap og Psykiatriudvalget og Uddannelsesudvalget følger udviklingen tæt og forelægges kvartalsvise oversigter der indeholder oplysninger om udviklingen i antallet af magtanvendelser. Hvert 2. år suppleres oversigten med en kort redegørelse om de tilfælde, hvor indberettet magtanvendelse ikke vurderes at falde indenfor servicelovens bestemmelser. Første gang i 4. kvartal 2014, for årets første 3 kvartaler.

Handleplan til nedbringelse af magtanvendelse version 2 For perioden 2016-2017

Handleplanen, som Handicap- og Psykiatriudvalget vedtog d. 11. august 2014 til nedbringelse af magtanvendelse, har haft stor virkning. Effekten er et markant fald i antallet af magtanvendelser fra 2014 -2015 på både voksenområdet og børneområdet. Det gælder både de tilladte, og de ikke tilladte magtanvendelser

På baggrund af de gennemførte initiativer og erfaringerne fra handleplanen gennem 2014-2015. Er der behov for at supplere med en handleplan version 2, der beskriver de fremadrettede og nye indsatser i 2016-2017. Formålet, målet og overvejelserne m.v. fra handleplanen af 11. august 2014, er stadig gældende i handleplan version 2.

Version 2 handleplanen beskriver således de nye indsatser, specifikke mål, virksomhedernes opgaver og en vedtaget ændring af kadencen for rapportering til Handicap- og Psykiatriudvalget i perioden 2016-2017.

Målet

Målet med handleplan version 2 er fortsat at forebygge og minimere brug af magtanvendelse.

I handleplan version 2 er der i målopfyldelsen særligt fokus på:

- At borgerens tilbud, skal matche borgerens behov.
- Styrket samarbejde med rådgiverne i forhold til visitation og det personrettede tilsyn både på voksenområdet samt børne- ungeområdet.
- Sparring med virksomhederne, hvor der er borgere med mange magtanvendelser i forhold til den pædagogiske indsats samt konfliktløsning.
- Dialog med handlekommuner om opfølgning, løsninger og sammensætning af det rette tilbud.
- At der sker en afklaring af, hvordan magtanvendelser i skoleregi skal behandles og opfølges.

Virksomhedernes opgave

På baggrund af erfaringerne fra arbejdet med handleplanerne 2014-2015 på virksomhederne, suppleres handleplan version 2 med følgende opgaver:

- Fokus på kompetenceudvikling, eksempelvis kurser for nye medarbejdere om magtanvendelsesreglerne i praksis
- Styrket videndeling om borgerens behov, eksempelvis i forbindelse med intern flytning af borgeren således, at kendt personale flytter med borgeren indtil borgeren har lært sit nye botilbud at kende, og er tryk.

- Årsagsanalyser af magtanvendelser: Igennem handleplaner og gennem anvendelse af Bosted (it), hvor det er muligt at se statistikken på borgeres magtanvendelser. Denne viden skal anvendes i afdækningen af årsagen til magtanvendelserne.
- Fokus på at inddrage relevante samarbejdspartnere, såsom VISO eller oligofreniteam.

Rapporteringer om magtanvendelser

Handicap- og Psykiatriudvalget følger udviklingen tæt og forelægges halvårligt oversigter, der indeholder oplysninger om udviklingen i antallet af magtanvendelser. Herudover er der en årsrapportering, som indeholder en samlet rapportering fra hele det forrige kalenderår. Denne forelægges også Uddannelsesudvalget og forelægges til orientering for Handicaprådet.

Nedenstående årslinje viser årslinjen for rapporteringen til udvalgene:

